

DATBLYGIAD, DAD- DREFEDIGAETHU AC IECHYD BYD-EANG: MYFYRDODAU AR ADEILADU PARTNERIAETHAU TEG

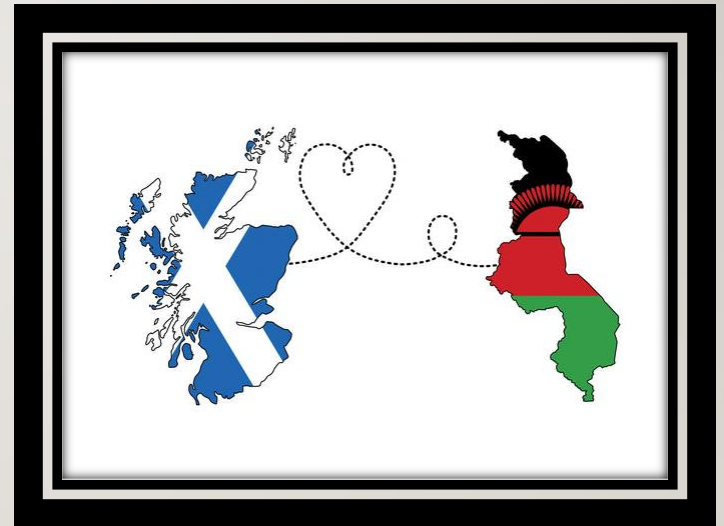
8TH MAI 2026

BEN WILSON

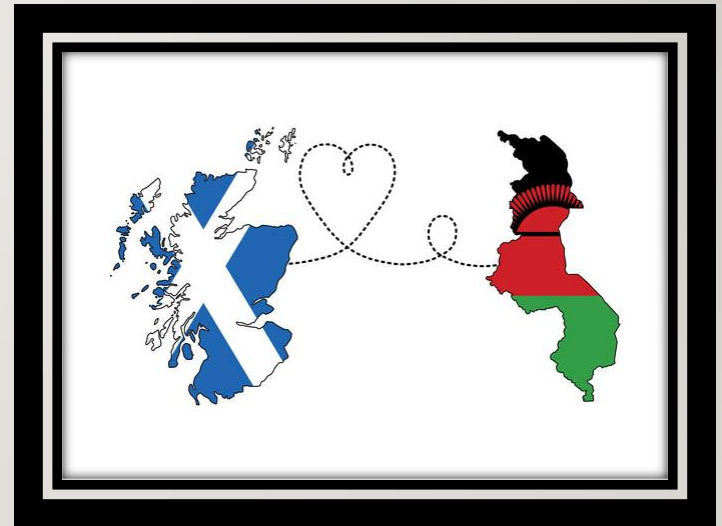
CEFNDIR

- Yr Alban a Malawi
- Ôl-Ddatblygu + Dad-drefedigaethu
- SCIAF
- Eiriolaeth Newid Hinsawdd

YR ALBAN A MALAWI

- Dr David Livingstone (1813–1873)
- Cenhadon Eglwys yr Alban
- Annibyniaeth Malawi 1964
- Prosiect Mileniwm Malawi
- Cytundeb Cydweithredu Yr Alban-Malawi 2005

CWESTIYNAU YMCHWIL

- A yw'r Alban a Malawi yn “gyfeillion” mewn gwirionedd?
- Ydyn ni'n achosi mwy o ddrwg nag o lesiant?
- Pwy sydd mewn grym mewn gwirionedd?
- Beth yw datblygiad beth bynnag?

BETH YW DATBLYGIAD?

DAMCANIAETH ÔL-DDATBLYGIAD

- “Cysyniad dyfeisiedig” a ddechreuodd ar 20th Ionawr 1949
- Datblygiad = Tanddatblygiad
- Anghenion gweithgynhyrchu
- Wedi'i wreiddio mewn gwybodaeth ‘Gorllewinol’

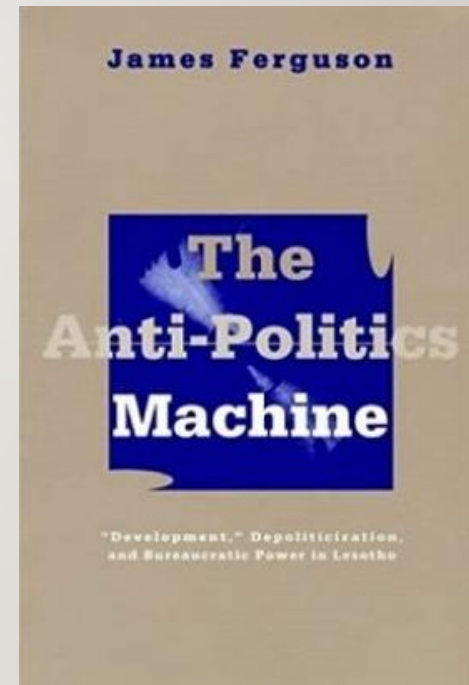
METHIANT PROSIECTAU DATBLYGU

- Dameg y Menywod a'r Ffynnon
- Da Byw Gwell yn Lesotho
- Magu Geifr ym Mrasil
- Plant Ysbryd Ghana

Y PEIRIANT GWRTH- WLEIDYDDIAETH

- James Ferguson, (1990)
- Thaba-Tseka Prosiect Datblygu yn Lesotho, 1975–1984
- Cyflwyno 'Gwartheg wedi'u Gwella'
- Methiant i ddeall amgylchiadau lleol
- Datblygiad yn dad-wleidyddoli

‘GOLWG BYD-EANG DATBLYGIADOL’

- Cavalcanti, (2007)
- Prosiect Magu Geifr a Ariennir gan Fanc y Byd – methodd
- 1) Pobl leol yn cael eu hystyried yn ddiog ac yn dwp
- 2) Gwrthododd y gymuned orfodi gwerthoedd allanol
- 3) Mae dull o'r brig i lawr yn creu problemau artiffisial
- 4) Trais Diwylliannol

PLANT YSBRYD YN GHANA

- Allotey a Reidpath (2001)
- Canfuwyd cred leol mewn *chichuru*, plant ysbryd
- 'Awtopsi geiriol'
- Mamau yn llofruddio babanod
- Camddealltwriaethau a Chamliwiadau
- *Pam y bu farw plentyn yn hytrach na sut*

AR WLADYCHIAETH AC IECHYD

- Richardson, 2019
- Buddsoddiadau Iechyd Byd-eang ddim yn mynd i'r afael â gwraidd yr achos
- Strwythurau trefedigaethol yn dal i lunio dulliau gweithredu
- Cwestiynau anghywir, felly atebion anghywir
- Treialon rheoledig ar hap yn y dull anghywir
- Astudiaeth Achos Ebola

MYFYRDODAU

- “Lens” datblygiad
- Mae datblygiad yn anwleidyddol
- Mae anghydraddoldeb wedi'i bobi yn y perthnasoedd
- Allblygedd

AWGRYMIADAU AR GYFER ARFERION DATBLYGU GWELL

- Dull partneriaeth ddofn
- Cyfathrebu
rhyngddiwyllynnol
- Modelau ariannu hwylusol
- Mudiadau a
gwleidyddiaeth
- Beirniadaeth gyson

